

LATVIJAS LAUKU KOPIENU PARLAMENTA "VISAI LATVIJAI JĀDZĪVO!" REZOLŪCIJA

No 2017. gada 15. līdz 18. jūnijam Kandavā notika 3. Latvijas Lauku kopienu parlaments ar mērķi izstrādāt ceļa karti Latvijas lauku nākotnei, kas tika veikts dialogā starp pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un politikas veidotājiem un īstenotājiem. Darba grupu rezultātā tika identificētas konkrētas rīcības, kas īstenojamas tuvāko divu gadu laikā, lai veicinātu Latvijas lauku, mazpilsētu un reģionu ilgtspējīgu attīstību.

Izmantojot parlamenta darba grupās apkopoto informāciju, izteiktos viedokļus un priekšlikumus, 3. Latvijas Lauku kopienu parlamenta dalībnieki atbalsta sekojošus darbības virzienus:

I ATBILDĪBA PAR VALSTS ATTĪSTĪBU: Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020. gadam.

1. Mainīt fondu pieeju nākamajā periodā – pēc **multifondu**¹ principa; ieviest principu plānošanā un finansēšanā – nauda seko iedzīvotājam.
2. Lielāka **kopienu**² iesaiste, radot iespēju īstenot projektus, kurus šobrīd īsteno pašvaldības (jaukas idejas un konkurence pašvaldības iekšienē).
3. **Mazināt pašvaldību lomu** un ietekmi uzņēmējdarbības atbalsta organizācijā.
4. Kvalitāte, **atbilstība visos līmeņos**³, uz pierādījumiem balstīta lēmumu pieņemšana.

II ATBILDĪBA PAR LAUKU ATTĪSTĪBU: Latvijas lauku attīstības programma pēc 2020. gada.

1. Skaidri **definēti mērķi** lauku attīstībai (ietverot laukus⁴ kā dzīvesvietu, skatīt kopumā, nevis tikai lauksaimniecībā; darīt skaidri zināmus noteikumus finansējumam pēc 2020. gada, ilgtermiņa plāni).
2. **Efektīvi izmantot esošos resursus** (turpināt atbalstīt efektīvas programmas, radīt kompaktas iespējas uzzināt par dažādām iespējām finansējuma saņemšanai, mazināt birokrātiskās prasības, subsidēti pakalpojumi un transports, sadarboties, paaugstināt atbalstu inovatīviem projektiem, visos veidos atbalstīt ražošanu).
3. Vietējo **cilvēku novērtēšana** un lauku dzīves popularizēšana (t.sk. izglītības pieejamības un kvalitātes paaugstināšana, kritiskās domāšanas veicināšana, vērtību socializācija, līderu atbildība, individuālas vērtības apzināšana un stiprināšana, labās prakses par jauniem cilvēkiem, kuri dzīvo laukos, identitātes stiprināšana), reemigrācijas pasākumi.

¹ Vairāku fondu pieeja

² Ģeogrāfiska un Interesu

³ Nacionāla, reģionāla un vietēja

⁴ Lauku teritorijās un mazpilsētās

III ATBILDĪBA PAR REĢIONĀLO ATTĪSTĪBU: Reģionālās politikas pamatnostādnes pēc 2019. gada.

1. Kvalitatīva **darbaspēka** piesaistišana (nodrošināta dzīves vieta, kredīta fondi, nodokļu atlaides u.c.)
2. **Uzņēmējdarbības** atbalsts: uzņēmējam un teritorijai:
 - a. Sakārtota infrastruktūra (ceļi, internets, elektrība..)
 - b. Iepirkumi teritorijas uzņēmējiem (CO2 ierobežojumus izmantojam kā Zviedrijā⁵)
 - c. Granti jaunam uzņēmējam
 - d. Pašnodarbinātiem
 - e. Sadarbība visos līmeņos, tai skaitā ar augstskolām
3. Stabila un taisnīga **nodokļu sistēma**
 - a. Vismaz 300 eiro neapliekamais minimums
 - b. Uzņēmēju "Baltais saraksts"

IV ATBILDĪBA PAR SABIEDRĪBAS VIRZĪTU ATTĪSTĪBU: Sabiedrības virzīta vietējā attīstība un LEADER pieeja pēc 2020. gada.

1. SVVA stratēģijas ieviešanas pētījumu gatavot pēc vienotiem kritērijiem ar skatu uz nākotni – **multifondu** pieejas īstenošanu.
2. Nākamajā LEADER periodā iekļaut **stratēģiskos** projektus ar "trakajām idejām".
3. Iespējami drīz prezentēt stratēģijas komisijai VRG vajadzības un skatījumu nākotnē uz **multifondu** pieejas īstenošanu.

V DELEĢĒTĀ ATBILDĪBA KOPIĢU MĒRĶU SASNIEGŠANĀ: Ministriju un pašvaldību deleģējumi nevalstiskajām organizācijām.

1. Aicināt VARAM izstrādāt īsas **vadlinijas**, kā noteikt deleģētās funkcijas vai uzdevuma efektivitāti.
2. Aicināt VARAM izstrādāt standarta (parauga) **deleģējuma līguma** formu.
3. Rosināt MK un NVO memoranda padomi kopā ar VARAM organizēt dažāda veida **pasākumus** deleģēšanas problemātikas tematikā un atbilstošo likumu kontekstā (nepieciešamās izmaiņas u. tml.).

VI ATBILDĪBA VIENAM PRET OTRU: Sabiedrības iesaiste un caurspīdīgums valsts pārvaldes un pašvaldību darbā normatīvajā regulējumā un praksē.

1. Valsts pārvaldes un pašvaldību **komunikācija** ar sabiedrību:
 - a. Nodrošināt atgriezenisko saiti par pieņemtajiem lēmumiem (t.sk., kādēļ nav iestrādāti iesniegtie priekšlikumi),
 - b. Skaidrot, kā lēmums ietekmēs sabiedrības ikdienu,
 - c. Popularizēt sabiedrības līdzdalības efektivitātes labos piemērus,
 - d. NVO (sabiedrības) koordinators ministrijā un pašvaldībā,
 - e. Info materiālos ziņo par pašvaldību attīstību,
 - f. Tiešraidē translēt arī komisijas sēdes,
 - g. NVO skaidro sabiedrībai pašvaldību darbu un lēmumus iedzīvotājiem saprotamā "valodā"⁶.

⁵ Zviedrija, kā viens no piemēriem

2. **Metodes**, kā iesaistīt sabiedrību:

- a. Veicināt līdzdalību, iesaisti, viedokļu apkopošanu lokālā līmenī un to nodot centram.
- b. Jaunas līdzdalības metodes (konsultatīvās padomes, sociālie tīkli, pagasta padomes, kultūras pasākumi, balsošana analogi Manabalss.lv).

3. **MK noteikumi** Nr. 171 "Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā":

- a. Monitorings no, iespējami, VARAM un VK.
- b. Deleģēšana – NVO nodrošināt informāciju nodošanu sabiedrībai.

VII **ATBILDĪBA PAR IEKĻAUJOŠU SABIEDRĪBU**: Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes pēc 2018. gada.

1. Sistēmiska **atbalsta** nepieciešamība NVO.
2. **Pilsoniskas izglītības** nodrošināšana – daudzveidīga neformāla izglītība pieaugušajiem.
3. **Informācijas pieejamības** nodrošināšana par NVO atbalsta iespējām, labās prakses popularizēšana, sadarbības nodrošināšana starp novadiem.

VIII **ATBILDĪBA PAR BĒRNU UN JAUNIEŠU (DŽĪVES) PIEREDZI**: Skolas soma un laikmetīgā māksla lauku teritorijās un mazpilsētās.

1. Atzīt **kultūras izpratnes un izpausmes** kā nozīmīgas 21. gadsimta kompetences apgūšanas nepieciešamību visiem Latvijas skolēniem, t.sk., pilnveidot augsta profesionālā līmeņa piedāvājumu un līdztiesību pieejamībā lauku un mazpilsētu jauniešiem.
2. Veidot un īstenot projektu „**Latvijas skolas soma**” ciešā izglītības un kultūras nozaru profesionāļu sadarbībā, pašvaldībām uzņemoties koordinējošo lomu norišu daudzveidības, līdzekļu efektīvas izmantošanas un līdztiesīgas visu skolēnu iesaistes nodrošināšanā. Akcentēt daudzveidīgu kultūras un mākslas nozaru un radošo industriju lomu mūsdienīgas karjeras izvēles un augstas pievienotās vērtības radīšanā.
3. Izveidot **platformu** informācijas un labās prakses piemēru izplatīšanai, piedāvājumu kvalitātes izvērtēšanai un metodiskā atbalsta sniegšanai izglītības un kultūras nozaru profesionāļiem.

IX **ATBILDĪBA PĀRI ROBEŽĀM**: Latvija.lv – e-pakalpojumi un informācijas banka Latvijā un ārvalstīs.

1. Veicināt portāla **www.latvija.lv atpazīstamību**, fokusējoties uz atsevišķiem sabiedrības segmentiem un tiem atbilstošajiem informācijas kanāliem.
2. **Sadarboties ar NVO** – piemēram, Banku asociāciju, LTRK, u.c., lai veicinātu visu banku, kas Latvijā apkalpo juridiskas un fiziskas personas, piesaisti portāla www.latvija.lv darbībai.
3. Nodrošināt atbilstošu **kontroli** par MK noteikumu izpildi (no VARAM puses) pašvaldībās. Pašvaldībām atbildīgi nodrošināt ticamus, pieejamus pakalpojumus iedzīvotājiem (t.sk., laukos, ārzemēs).

⁶ Skaidri un nepārprotami

X ATBILDĪBA PAR PĀRMAIŅĀM KOPIENĀ: Kinofilma un diskusija.

1. **Savstarpējās sarunas** – dalīšanās ar saviem dzīvesstāstiem un pieredzi. Tas vajadzīgs, lai mēs zinātu, kādi cilvēki dzīvo mūsu kopienā un kādi ir dzīves pieredzē balstītie kopienas resursi.
2. **Dialogs ar citādi domājošajiem** – atrast pieeju, kā veidot dialogu ar citādāk domājošiem kopienā un valstī un iemācīties, kā vienoties ar citādāk domājošiem par kopīgu cerīgu nākotni un ilgtspējīgiem risinājumiem.
3. **Kooperēšanās** – kopīga vietējo resursu izmantošana, koplietošana.
4. Devīze – NEESI VIENALDŽĪGS!: ej pie kaimiņa, kooperējies, neesi vienaldzīgs pret vietu, pret bērniem, pret bērnu un kopienas nākotni!

3. Latvijas Lauku kopienu parlamenta laikā izstrādāto ieteikumu īstenošana sekmē ne tikai Latvijas lauku, bet visas Latvijas attīstību, jo lauku teritoriju attīstība ietekmē līdzsvarotas reģionālās attīstības iespējamību Latvijā. Tieši spēja sadarboties ir teritorijas attīstību noteicošais faktors, kas vairākkārt apstiprinājās darba grupu diskusiju gaitā.

KONTAKTI

Anita Seļicka, *Latvijas Lauku forums*

E-pasts: anita.selicka@gmail.com

Tel.: 29442492

VAIRĀK INFORMĀCIJAS: WWW.LAUKUFORUMS.LV

Latvijas Lauku forums (LLF) ir nacionāla mēroga nevalstiskā organizācija, kas dibināta 2004. gadā. Biedrības misija ir veicināt Latvijas lauku līdzsvarotu attīstību, lai Latvijas lauki kļūtu par vietu, kur dzīvo apmierināti cilvēki, kuri savā dzīves vietā spēj realizēt ekonomiskās un sociālās vajadzības. LLF darbojas 69 biedru organizācijās. Vairāk par LLF: www.llf.partneribas.lv

